

החוג לפסיכולוגיה

חוג לימודים לתואר B.A.

מסלול דו-חוגי וחד חוגי

שנה"ל תשפ"א

ראשת החוג : ד"ר מירב חן
חברי הסגל האקדמי :

פרופסור מן המניין : פרופ' משה זיידנר, פרופ' שמואל להד, פרופ' שאול קמחי.

פרופסור חבר : פרופ' אורה אביעזר, פרופ' יוחאי עתריה.

מרצה בכיר : ד"ר מרינה גורושיט, ד"ר עומר הורוביץ, ד"ר אילנה הירסטון, ד"ר מירב חן,

ד"ר סיון רז, ד"ר שירי פרלמן

מרצה : ד"ר אלי פיטקובסקי, ד"ר נעם קרש

מרצים מן החוץ : ד"ר גליה אנקורי, ד"ר הדס מרציאנו, ד"ר רויטל תמרי.

מתרגלים : מר צביקה אופיר, גב' אלה דרור, גב' מזל אזולוס קדוש.

מטרת הלימודים

הפסיכולוגיה היא ענף של מדעי החברה העוסק בחקר ההתנהגות האנושית על היבטיה השונים. לימודי הפסיכולוגיה כוללים מגוון רחב של תחומים כגון: למידה, חשיבה, התנהגות חברתית, מבחנים פסיכולוגיים, אישיות האדם, התפתחות, פסיכו-פיזיולוגיה (יסודות פיזיולוגיים של ההתנהגות) ופסיכולוגיה אבנורמלית (הפרעות שונות והטיפול בהן).

תכנית הלימודים מיועדת להקנות לסטודנטים היכרות עם שאלות היסוד של הפסיכולוגיה, עם המושגים והמודלים הבסיסיים של ענפי הפסיכולוגיה השונים ועם הגישות המדעיות השונות הנהוגות כיום במחקר הפסיכולוגי. בתכנית הלימודים מושם דגש על למידה אקדמית-מחקרית במטרה להביא את הסטודנטים לרמה התואמת את המקובל בתכניות הלימוד בפסיכולוגיה בארץ, וליכולת להתמודד בהצלחה עם בחינת הקבלה הארצית לתואר שני בפסיכולוגיה (בחינת מתאם).

בוגרי התוכנית שירצו להמשיך ללימודי מ.א. יוכלו להתמודד עם דרישות הקבלה לתוכניות ה-M.A. והדוקטורט באוניברסיטאות בישראל ובחו"ל. בוגרי התכנית שיעדיפו לצאת לשוק העבודה עם סיום לימודי התואר יוכלו לתפקד בהצלחה כעוזרי מחקר, מדריכים במוסדות חינוך ומוסדות בריאות הנפש, מנהלי כוח אדם בארגונים, מורים למדעי החברה ופסיכולוגיה בבתי ספר תיכוניים, או להמשיך את לימודיהם בתוכניות לימודי תעודה לתחומים טיפוליים כמו תרפיה באומנות, דרמה-תרפיה ועוד.

לימודי מיומנויות

אנגלית

בהתאם להחלטת המועצה להשכלה גבוהה, לימודי האנגלית הנם לימודי חובה לתואר B.A. כל הסטודנטים נדרשים להתחיל בלימודי האנגלית בשנה הראשונה ללימודיהם: סטודנטים שרמתם טרום בסיסי א', טרום בסיסי ב' או בסיסי מחויבים ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון ללימודיהם. סטודנטים שרמתם מתקדמים א' או מתקדמים ב' מחויבים ללמוד אנגלית החל מסמסטר א' או סמסטר ב' של השנה הראשונה ללימודיהם. בנוסף, כל הסטודנטים במכללה נדרשים להגיע לרמת פטור באנגלית כתנאי מקדים לרישום לסמינריון ו/או לקורסים מתקדמים.

ככלל, הרישום לקורסי האנגלית מתבצע ע"י רכזת היחידה לאנגלית, סטודנט רשאי לבקש להסיר את הרישום לקורסים בכפוף למילוי טופס הצהרה.

קורס במדעי הרוח

על פי החלטת המכללה על כל סטודנט ללמוד במהלך התואר 2 נ"ז קורס ממדעי הרוח. במסלול הדו-חוגי הסטודנט ילמד קורס זה במסגרת קורסי הבחירה של החוג השני (לא בפסיכולוגיה). במסלול החד-חוגי על הסטודנט ללמוד קורס זה בשנה א' בלבד.

הבעה ורטוריקה

סטודנט החייב בקורס הבעה ורטוריקה יזוכה בעבור הקורס ב-2 נ"ז בגין חובת קורס "רוח כלל מכללתי".

השתתפות במחקר

סטודנטים בשנה א' חייבים ב-10 שעות השתתפות כנבדקים במחקרים הנערכים על ידי מרצי החוג והסטודנטים. סטודנט שלא ישלים חובות אלו בשנה א', יוכל להשלים עד סוף שנה ב'. לא ניתן יהיה להירשם לקורסים בשנה ג' ללא השלמת חובת השתתפות במחקר

תנאים למעבר בין השנים:

א. ציון משוקלל של 70 לפחות בכל אחד מקורסי החובה של שנה א' בפסיכולוגיה.
ב. סטודנטים בשנה א' חייבים ב-10 שעות השתתפות כנבדקים במחקרים הנערכים על ידי מרצי החוג והסטודנטים. סטודנט שלא ישלים חובות אלו בשנה א', יוכל להשלים עד תום שנה ב'. לא ניתן יהיה להירשם לקורסים בשנה ג' ללא השלמת חובת השתתפות במחקר

ג. ציון 'עובר' בקורסי חובה ובחירה בפסיכולוגיה : 70 ומעלה.

ד. ציון 'עובר' בסמינר מחקר : 70 ומעלה.

ה. ציון גמר לקבלת תואר : ציון משוקלל 70 ומעלה.

ו. סטודנט שנכשל פעמיים בקורס חובה חוגי יופסקו לימודיו בחוג. בהתקיים נסיבות מיוחדות, וזאת על פי החלטת ראש החוג או וועדת ההוראה החוגית, יהיה הסטודנט רשאי להירשם שוב לקורס האמור ולהמשיך לימודיו בתנאים שיקבע החוג.

תכנית הלימודים

החוג מציע שני מסלולי לימוד: מסלול חד חוגי - 120 נ"ז בחוג לפסיכולוגיה, ומסלול דו חוגי 122 נ"ז (62 נ"ז בפסיכולוגיה ו-60 נ"ז בחוג נוסף).

במסלול הדו-חוגי ניתן לבחור באחד מחמשת השילובים הבאים: החוג לכלכלה וניהול, החוג לחינוך, החוג ללימודים רב-תחומיים (השילוב עם החוג ללימודים רב-תחומיים אינו כולל את המקבץ בפסיכולוגיה), החוג לשירותי אנוש והחוג ללימודי מזרח אסיה.

חשוב מאוד:

"טרם ההרשמה לקורסים על כל סטודנט ובאחריותו לבדוק את דרישות הקורס לרבות הציון הנדרש לסיום הקורס"

קורסי חובה לפי שנות לימוד במסלולים השונים

קורסי חובה לשנה א'

המסלול הנבחר		נ"ז	סמס'	שנה	שם הקורס
דו-חוגי	חד-חוגי				
חובה	חובה	6	שנתי	א	מבוא לסטטיסטיקה שוי"ת
חובה	חובה	5	שנתי	א	מבוא לפסיכולוגיה שוי"ת
חובה	חובה	5	שנתי	א	מבוא לפסיכופיזיולוגיה
חובה	חובה	4	שנתי	א	תאוריות אישיות
על חשבון החוג השני	חובה בשנה א'	2	סמס'	א-ג	קורס במדעי הרוח
אין בחירה בשנה א'	בחירה	18		א	בחירה מחוגים אחרים
20 נ"ז	40 נ"ז				סה"כ נ"ז

קורסי חובה לשנה ב'

המסלול הנבחר		נ"ז	סמסטר	שנה	שם הקורס
דו-חוגי	חד-חוגי				
-	חובה	2	סמס'	ב	עולמו של אדם המאובחן על ספקטרום האוטזים
-	חובה	2	סמס'	ב	מבוא לפילוסופיה של המדע
-	חובה	2	סמס'	ב	מינקות לבגרות: תהליכי היקשרות לאורך מעגל
-	חובה	2	שנתי	ב	מחקר מודרך
חובה	חובה	4	שנתי	ב	מעבדה ניסויית
	חובה	2	סמס'	ב	הורמונים, מוח והתנהגות
בחירה	חובה	2	סמס'	ב	סטטיסטיקה למתקדמים
חובה	חובה	4	שנתי	ב	פסיכולוגיה חברתית
חובה	חובה	4	שנתי	ב	פסיכולוגיה קוגניטיבית
חובה	חובה	6	שנתי	ב	שיטות מחקר שו"ת
18 נ"ז	30 נ"ז				סה"כ נ"ז

קורסי בחירה לשנה ב'

המסלול הנבחר		נ"ז	סמסטר	שנה	שם הקורס
דו-חוגי	חד-חוגי				
בחירה	בחירה	4	סמס'	ב	אלימות כלפי נשים - היבטים פסיכולוגיים וחברתיים
בחירה	בחירה	2	סמס'	ב	יישומי פסיכולוגיה קוגניטיבית: גורמי אנוש
בחירה	בחירה	2	סמס'	ב	התודעה והמוח – אתגרים במאה ה- 21
בחירה	בחירה	2	סמס'	ב	דחק וחוסן
בחירה	בחירה	2	סמס'	ב	מבוא לפסיכולוגיה חינוכית
בחירה	בחירה	2	סמס'	ב	שעונים ביולוגיים והשפעתם על המטבוליזם
בחירה	בחירה	2	סמס'	ב	מבוא לפסיכולוגיה קלינית
בחירה	חובה	2	סמס'	ב	סטטיסטיקה למתקדמים
בחירה	בחירה	2	סמס'	ב	פסיכולוגיה של שליטה והשפעה
4 נ"ז	10 נ"ז				סה"כ בחירה נדרש

קורסי חובה לשנה ג'

המסלול הנבחר		נ"ז	סמסטר	שנה	שם הקורס
דו-חוגי	חד-חוגי				
-	חובה	2	סמס'	ג	למידה
-	חובה	2	סמס'	ג	העידן הפוסט טראומטי
-	חובה	2	סמס'	ג	מבחנים פסיכולוגים
חובה	חובה	4	שנתי	ג	פסיכולוגיה אבנורמלית
חובה	חובה	4	שנתי	ג	פסיכולוגיה התפתחותית
-	חובה	2	סמס'	ג	פסיכופתולוגיה במבט התפתחותי
חובה	חובה	2	סמס'	ג	תפיסה
6 נ"ז	12 נ"ז	6/12	שנתי	ג	סמינר מחקר
16 נ"ז	30 נ"ז				סה"כ חובה נדרש

קורסי בחירה לשנה ג'

המסלול הנבחר		נ"ז	סמס'	שנה	שם הקורס
דו-חוגי	חד-חוגי				
בחירה	בחירה	2	סמס'	ג	פסיכולוגיה חיובית : מיקוד בחיובי בחיינו
בחירה	בחירה	2	סמס'	ג	מוטיבציה אנושית
2 נ"ז	4 נ"ז	2/4	שנתי	ג	התנסות בשדה
בחירה	בחירה				
בחירה	בחירה	2	סמס'	ג	פסיכולוגיה תזונתית
בחירה	בחירה	2	סמס'	ג	שעונים ביולוגיים והשפעתם על המטבוליזם
בחירה	בחירה	2	סמס'	ג	השינה ותפקודה: מפלסטיות מוחית לוויסות רגשות
בחירה	בחירה	2	סמס'	ג	יישומי פסיכולוגיה קוגניטיבית : גורמי אנוש
בחירה	בחירה	4	סמס'	ב	אלימות כלפי נשים - היבטים פסיכולוגיים וחברתיים

שם הקורס		שנה	סמס'	נ"ז	המסלול הנבחר	
					דז-חוגי	דז-חוגי
התודעה והמוח – אתגרים במאה ה - 21		ב	סמס'	2	בחירה	בחירה
דחק וחוסן		ב	סמס'	2	בחירה	בחירה
מבוא לפסיכולוגיה חינוכית		ב	סמס'	2	בחירה	בחירה
מבוא לפסיכולוגיה קלינית		ב	סמס'	2	בחירה	בחירה
סטטיסטיקה למתקדמים		ב	סמס'	2	בחירה	חובה
שיטות התערבות בטיפול בפסיכו-טראומה		ג	סמס'	2	בחירה	בחירה
פסיכולוגיה של שליטה והשפעה		ב	סמס'	2	בחירה	בחירה
סה"כ בחירה נדרש					4 נ"ז	10 נ"ז

תקצירים:

דחק וחוסן

פרופ' שאול קמחי

א. 2 5533102 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה

קורס זה מהווה תנאי קדם להשתתפות בסמינריון (או קורס שניתן לקחת אותו במקביל) להשתתפות בסמינריון "התמודדות עם מצבי דחק" בשנה ג'. הקורס עוסק במרכיבים השונים המאפיינים מצבי דחק, וכיצד מצבים אלה משפיעים על מבוגרים וילדים, כמו גם במושג החוסן ברמה האישית, קהילתית ולאומית. נלמד על הגישות או התיאוריות הבולטות למצבי דחק ולחוסן. נלמד להבחין בין מצבי דחק של חיי יום-יום לבין מצבי דחק חמורים (או כפי שהם מכונים לעיתים מצבי חירום או אירועים טראומטיים). נושאי הקורס כוללים: השפעות פיזיות ופסיכולוגיות של מצבי דחק, הקשר בין דחק למחלות, הפרעת הסתגלות, תסמונת פוסט טראומטית (הדגמה ודגש על תגובת הקרב), גדילה פוסט-טראומטית ומושגי החוסן (אישי, קהילתי ולאומי). בחלק האחרון נעסוק בדרכי התמודדות עם מצבי הדחק השונים ובתכניות מניעה.

הורמונים, מוח והתנהגות

ד"ר סיון רז

ב. 2 5612101 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכו-פיזיולוגיה

הקורס נועד לערוך היכרות עם התחום של "ניורו-אנדוקרינולוגיה" העוסק בבחינת יחסי הגומלין המורכבים בין מערכת העצבים למערכת האנדוקרינית (הורמונלית), והשפעותיהן המשולבות על ההתנהגות האנושית הנורמלית והפתולוגית. תחילה יסקרו היבטים אנטומיים ותפקודיים של המערכת האנדוקרינית - הכרת הבלוטות האנדוקריניות, ההורמונים האופייניים לכל אחת והשפעות ההורמונים על תחומי תפקוד מגוונים. בהמשך יושם הדגש על מערכות הקשרים בין מנגנונים עצביים (מרכזיים והיקפיים) לבין מנגנונים הורמונאליים. נבחן קשרים אלה בהקשר להתנהגות מינית (התפתחות מינית משלב העוברות ואילך, פוריות, התנהגות הורות, זהות מינית), תוקפנות, מצבי לחץ ודחק, מטבוליזם ועוד.

העידן הפוסט-טראומטי

פרופ' יוחאי עתריה

ס. 5633102 ש"ש"ס, 2 נ"ז

קורס זה ידון בטראומה במובן הרחב ביותר. בחלק הראשון של הקורס נעקוב אחר התפתחות מושג הטראומה מהמאה ה-19 ועד היום. נדון לעומק בסימפטומים השונים ונציג מודלים שונים שמסבירים התפתחות סימפטומים אלו – מפרויד ועד ון-דר קולק לרבות גישות שהתפתחו בשני העשורים השונים. בחלק השני נסקור גישות טיפוליות שונות. בחלק השלישי של הקורס נבחן את אחת הבעיות המרכזיות בכל מה שנוגע לחוויה הטראומטית. בחלקו האחרון של הקורס נבחן אופנים שונים בהם הטראומה מיוצגת בתרבות הפופולארית בעיקר דרך סרטי מופת בתחום.

התודעה והמוח – אתגרים במאה ה – 21

פרופ' יוחאי עתריה

ס. 5622113 ש"ש"ס, 2 נ"ז

"אני חושב משמע אני קיים" - משפט זה, שנוסח לפני 350 שנה ע"י דקארט, מסרב לגווע וניצב בפתח המרוץ המדעי לעבר הבנת התודעה האנושית. בשנת 1995, טען דויד צ'למס (Chalmers) במאמרו המכונן "Facing up to the problem of consciousness" שהמדע, כפי שהוא היום, אינו מסוגל להסביר את התודעה. ה"בעיה הקשה בחקר התודעה", כך מתברר, איננה בעיה "חדשה" כי אם לגול של בעיה פילוסופית ידועה - הבעיה הפסיכופיזית. השאלה על כל פנים נותרה אותה שאלה: האם ניתן להבין את החוויה הסובייקטיבית בכלים "אובייקטיביים", או לחילופין, האם הפסיקה שאנו מכירים מצליחה להסביר את החוויה הסובייקטיבית מבלי לבטל אותה. בעידן הזה, כך נראה, בעיה זו התגלגלה לניסוי המחשבתי "מוח בצננת", לאמור, השאלה הפכה להיות האם ניתן לעשות רדוקציה

של התודעה לפעילות מוחית גרידא. קורס זה יחל בהגדרת הבעיה הפסיכופיזית, בחלק השני של הקורס נתמקד בהגדרה של "הבעיה הקשה בחקר התודעה" ואילו בחלק השלישי נבחן האם חקר המוח אכן מצליח להתמודד עם בעיה זו.

התנסות בשדה למסלול חד-חוגי

ד"ר בת אל חזן לירן

ש. 5623105 + 3 3 שש"ס, 4 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה

מטרת הקורס לאפשר לסטודנטים להשתלב בעבודה יישומית בתחומים שונים של הפסיכולוגיה, תוך התמקדות באוכלוסיית יעד ספציפית. עיקר ההתנסות תעשה דרך ליווי אישי או קבוצתי, דרך תהליך של הדרכה, הן במסגרת השדה והן במכללה. דגש יושם על תהליך יצירת קשר והבנת תהליכים אישיים ובינאישיים. הסטודנט ישולב במקום ההתנסות למשך 6 שעות שבועיות ויקבל הדרכה במכללה. הקורס מתבצע במסגרת החוג לחינוך.

התנסות בשדה למסלול דו-חוגי

ד"ר בת אל חזן לירן

ש. 5523105 + 2 שש"ס, 2 נ"ז

תקציר מופיע מעלה

השינה ותפקודיה: מפלסטיות מוחית לוויסות רגשות

ד"ר אילנה הירסטון

ס. 5533119 2 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכופיזיולוגיה

הקורס סוקר מושגים בסיסיים במחקרי שינה פרה-קליניים וקליניים, מכסה נושאים כגון, מנגנונים בסיסיים לשינה, מתודולוגיות במחקרי השינה בנבדקים אנושיים ובמודלים בבעלי חיים לא-אנושיים, ותפקיד השינה בפונקציות נוירו-קוגניטיביות והתנהגותיות, כגון התפתחות המוח זיכרון, הפרעות שינה.

יישומי פסיכולוגיה קוגניטיבית: גורמי אנוש

ד"ר הדס מרציאנו

ס. 5533117 2 שש"ס 2 נ"ז

הקורס יסקור את היכולות והמגבלות של הקוגניציה האנושית (קשב, תפיסה, קבלת החלטות וכן הלאה) כדי ללמוד כיצד יש לתכנן מערכות לשימוש האדם, המותאמות עד כמה שניתן ליכולות ולמגבלות אלו. ילמדו שיטות מחקר שונות בפסיכולוגיה של גורמי אנוש, תוך הדגמה מתחומים מגוונים כגון, ממשק אדם-מכונה, ממשק אדם-מחשב, תצוגות, עבודה מול מערכות אוטומטיות וחצי אוטומטיות, גורמי אנוש בנהיגה, ועוד.

למידה

ד"ר עומר הורוביץ

ס. 5533201 2 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, קורסי שנה ב'

הקורס יתמקד בהתפתחות המחקר ועקרונות הלמידה והזיכרון הממלאים תפקיד מרכזי בדפוסי ההתנהגות בבני אדם ובבעלי חיים כאחד. הקורס יסקור את חקר התופעות מנקודת מבט אבולוציונית החל מהרמה הבסיסית ועד ליכולות מורכבות בבני אדם ובע"ח. דגש יושם על ההסקה ממחקר בבע"ח

ויישומו בהבנת התופעות בבני-אדם. במסגרת הקורס נעסוק בלמידה וזיכרון הן ברמה העצבית והן ברמה ההתנהגותית תוך התייחסות להשפעות הסביבתיות-חברתיות-תרבותיות.

מבוא לסטטיסטיקה

ד"ר מרינה גורושיט

ש. 5513109 + 2 שש"ס, 6 נ"ז

הקורס יעסוק בשיטות הסטטיסטיות המקובלות בפסיכולוגיה תוך התמקדות בסטטיסטיקה תיאורית: מושגי יסוד, משתנים, סולמות מדידה, אופן הצגת נתונים, מדדי מרכז (שכיח, חציון וממוצע), מדדי פיזור (טווח, טווח בין רבעוני, שונות וסטיית תקן) ומדדי מיקום יחסי (מאזן וציוני תקן), בהסתברות: מאורעות במרחב המדגם, חיתוך, איחוד ותלות בין מאורעות, הסתברות מותנית ומשפט בייס, ובסטטיסטיקה הסקתית: התפלגות נורמלית, התפלגות דגימה, בדיקת השערות וטעויות הסקה, מדדי קשר (חי בריבוע, ספירמן ופירסון), מדדי ניבוי (רגרסיה) ומבחני השערה פרמטריים וא-פרמטריים (מבחני T, מאן וויטני, ווילקוקסון ומבחני F).

מבוא לסטטיסטיקה – תרגיל

מר צביקה אופיר

ש. 5513104-12 שש"ס, 0 נ"ז

ש. 5513104-22 שש"ס, 0 נ"ז

תרגיל בסטטיסטיקה מתקיים בקבוצות ומשמש ככלי עזר לקורס המבוא. במסגרת התרגיל יילמדו ויתורגלו נושאי הקורס תוך לימוד השימוש בתכנה הסטטיסטית SPSS. במסגרת התרגיל יינתנו מטלות שיהוו חלק מהציון הסופי בקורס.

מבוא לפילוסופיה של המדע

ד"ר אלי פיטקובסקי

ס. 5523115 שש"ס, 2 נ"ז

'מה הופך תחום מסוים למדעי?', 'האם המדע מעניק לנו גישה ישירה אל האמת?', 'מה הקשר בין המדע לבין הניסיון?', 'כיצד המדע מתקדם?', 'האם המדע הוא גוף-ידע שהולך ומצטבר?' הקורס יעסוק בשאלות אלה, וביחס בינו לבין גישות וניסויים קלאסיים בפסיכולוגיה. במהלך הקורס נעסוק במושגי מפתח כמו 'הסבר מדעי', 'אישוש', 'הפרכה', 'היפותזה', 'פרדיגמה' ו-'חוק-טבע', ונכיר גישות

מפתיעות ומאתגרות בנוגע לשאלות שבפתיחה. המטרה היא, בין השאר, להעניק לסטודנטים נקודת מבט בקורתית על תחומי המחקר שלהם.

מבוא לפסיכולוגיה

ד"ר הדס מרציאנו

ש. 2 5513108 + 2 שש"ס, 5 נ"ז

הקורס נועד להקנות לסטודנטים היכרות עם התחומים העיקריים שבהם עוסקת הפסיכולוגיה ועם המושגים המרכזיים של כל אחד מהתחומים הללו. הקורס יעסוק בשאלות המרכזיות שעליהן מנסה הפסיכולוגיה לענות מנקודות ראות מחקריות, תיאורטיות ויישומיות. הקורס מבוסס על ספר חובה המשמש כבסיס לקורס זה בחלק גדול מהאוניברסיטאות בעולם.

מבוא לפסיכולוגיה – תרגיל

גב' אלה דרור

ש. 1 5513102 שש"ס, 0 נ"ז

ש. 2 5513102 שש"ס, 0 נ"ז

מטרת התרגיל היא לעזור לסטודנטים להתמודד עם החומר הרב והמגוון של קורס זה. התרגילים יתקיימו במסגרת של קבוצות קטנות והוא נועד להעמיק את הידע הנלמד בשיעור תוך הסתמכות על חומר ביבליוגרפי רלוונטי. במסגרת התרגיל יינתנו מטלות שיהוו חלק מהציון הסופי של הקורס.

מבוא לפסיכולוגיה חינוכית

גב' מזל אזוולוס קדוש

ס. 2 5522109 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס נועד להקנות לסטודנטים היכרות עם התחומים העיקריים בהם עוסקת הפסיכולוגיה החינוכית, ועם המושגים המרכזיים בתחום. במהלך הקורס נעסוק ונדון בשאלות המרכזיות העולות מהשדה, מהתאוריה ומהמחקר בתחום. נבחן את תפקידו של הפסיכולוג החינוכי בעידן המודרני, ונחשף למעבר מהתיאוריות החינוכיות הקלאסיות לתיאוריות בנות זמננו. הקורס ילווה בקריאה של מחקרים וכתבים עדכניים בתחום.

מבוא לפסיכולוגיה קלינית

ד"ר גליה אנקורי

ס. 2 5533108 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה מהווה מבוא לתחום הפסיכולוגיה הקלינית והפסיכותרפיה. סטודנטים/ות יחשפו לגישות תיאורטיות שונות בתחום הטיפול הנפשי והרגשי במבוגרים ונוער, ביניהן הגישה הפסיכואנליטית,

הקוגניטיבית-התנהגותית, והמערכתית-משפחתית. נעסוק במושגים ובהנחות היסוד של כל תיאוריה, ובאופן בו הם משתקפים בעבודה הטיפולית של הפסיכולוגית הקלינית.

מבוא לפסיכופיזיולוגיה

ד"ר סיון רז

ש. 3 5513105 + 3 שש"ס 5 נ"ז שיעור + מעבדה

הקורס סוקר את היחסים בין מוח והתנהגות, והוא מיועד להקנות ידע בסיסי ביסודות נוירו-אנטומיים וניירו-כימיים להתנהגות בני אדם ובעלי חיים. הסטודנט ייחשף לטווח נרחב של נושאים, ממנגנונים תאיים ועד פסיכופתולוגיה באדם. בתחילה ייסקרו נושאי יסוד כגון מבנה ותפקוד נוירונים, הולכה עצבית, תהליכים סינפטיים, פסיכו-פרמקולוגיה בסיסית, אנטומיה ותפקוד מוחי ושיטות בחקר המוח. בהמשך נתמקד במנגנונים מוחיים של תחושה ותפיסה (מערכת הראיה), לטרליזציה ושפה, הורמונים והתנהגות מינית, למידה וזיכרון, ופסיכופתולוגיה. דגש מיוחד יושם על התהליך המחקרי. הסטודנטים לא רק ילמדו נושאים ספציפיים, אלא גם כיצד מחקר מעבדתי מספק מידע על האינטראקציות בין מוח והתנהגות ומוביל ליישום קליני.

מבחנים פסיכולוגים

ד"ר נעם קרש

ס. 2 5522111 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לסטטיסטיקה

למבחני הערכה ומדידה פסיכולוגיים קיים תפקיד חשוב בשדה הקליני, התעסוקתי והמחקרי בפסיכולוגיה. בקורס יוצגו ההקשרים ההיסטוריים והתרבותיים להתפתחות מבחני הערכה ומדידה פסיכולוגיים, ילמדו מתודולוגיות שונות בפסיכומטריקה ותתאפשר היכרות עם מבחנים פסיכולוגיים נפוצים בשדה הקליני והתעסוקתי (לדוגמה, מבחני אישיות, מבחני אינטליגנציה, מבחנים תעסוקתיים ומבחנים השלכתיים).

מוטיבציה אנושית

ד"ר נעם קרש

ש. 2 5533243 שש"ס 2 נ"ז

הקורס יעסוק במוטיבציה אנושית באופן רחב כפי שתחום זה נחקר כיום במדעי הפסיכולוגיה והקוגניציה. הקורס ישלב מודלים תיאורטיים ומחקרים אמפיריים מתחום הפסיכולוגיה החברתית

וחקר הקוגניציה העוסקים בבסיס המנגנוני של מוטיבציה וכן, באופן שהיא באה לידי בהשגת מטרות. בין השאלות שיעלו בקורס ועליהן נדון: מהי מוטיבציה ברמה המוחית, ההתנהגותית והחוויתית? מה מניע התנהגות אדפטיבית ולא אדפטיבית? כיצד רגשות משפיעים על תהליכים מוטיבציוניים? כיצד גורמים חיצוניים ופנימיים שונים משפיעים על מוטיבציה? ומה קורה במצבים פתולוגיים בהם פגיעה במוטיבציה (דיכאון, פרקינסון). בנוסף, הקורס יחשוף את הסטודנטים למחקרים מתוך הפסיכולוגיה החברתית הנוגעים להשגת מטרות: כיצד נכון להציב לעצמנו מטרות, כיצד המוטיבציה מושפעת מהתקדמות לעבר המטרה, כיצד מתמודדים עם מכשולים בדרך להשגת המטרה וכיצד מתמודדים עם מטרות מתחרות.

מחקר מודרך

ד"ר נעם קרש

ש. 5521111 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לסטטיסטיקה

מטרת הקורס להעניק הזדמנות לסטודנטים לתואר ראשון להתנסות בעבודת מחקר ולהשתלב בפרויקטים מחקריים הנערכים בחוג, כדי להעמיק את הבנתם לגבי הפסיכולוגיה כדיסציפלינה מדעית ומחקרית. הקורס מאפשר היכרות מעמיקה יותר בין סטודנטים לחוקרים, ואיתור מוקדם של סטודנטים מביטחים לתארים מתקדמים. הקורס כולל חשיפה לעולם תוכן שבו עוסק החוקר דרך קריאה מודרכת, והתנסות בביצוע מחקר בפועל דרך מחקר מודרך. הקורס מונחה על ידי חברי הסגל מהחוג לפסיכולוגיה. בתחילת השנה תפרסם מזכירות החוג רשימה של החוקרים בחוג, ועל הסטודנטים ליצור קשר עימם כדי לבדוק את אפשרות ההרשמה לקורס. ההרשמה לקורס אפשרית רק באישור חבר הסגל שאתו יעבוד הסטודנט. חובות הקורס כוללות הקדשת זמן לעבודת המחקר המונחית, וכן הגשת דו"ח בסיום הסמסטר, כפי שישוכם מראש בין הסטודנט למנחה הקורס. טווח השעות הנדרש מהסטודנטים בקורס זה הוא בין 34 ל-40. מנחה הקורס יעניק לסטודנט מסגרת שבתוכה ייחשף לתחום מחקר ולפעילות מחקרית בדרך שתקדם את לימודיו ואת התפתחותו המקצועית. בסיום הקורס ייתן המורה ציון "עובר" למי שעמד בכל דרישות הקורס. ציון זה יזכה את הסטודנט בשתי נקודות זכות.

מינקות לבגרות: תהליכי היקשרות לאורך מעגל החיים

פרופ' אורה אביעזר

ס. 5523111 שש"ס, 2 נ"ז

הקשרים הראשוניים שאנו יוצרים עם האנשים המטפלים בנו מן הינקות, וההתנסויות שלנו עימם מעצבים את התפיסה העצמית שלנו ואת התפיסה של מערכות יחסים עם אחרים, ומשפיעים על הסתגלויות מאוחרות ועל עיצוב האישיות המתפתחת עד לבגרות. בקורס נשתמש במודל ההתקשרות (attachment theory) ובממצאים אמפיריים רלבנטיים כדי לבחון מושגים נבחרים בנוגע להתפתחות נורמטיבית של קשרים בין ילדים למבוגרים (הורים, מורים ומחנכים אחרים), וכן קשיים התפתחותיים הנגזרים מתהליכי היקשרות לא בטוחים, או מהפרעות בתהליך ההיקשרות הבסיסי.

מעבדה ניסויית

ד"ר נעם קרש

ד"ר הירסטון אילנה

ש. 1-5523104 + 2 שש"ס 4 נ"ז

ש. 2-5523104 + 2 שש"ס 4 נ"ז

ק. **מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לסטטיסטיקה**

קורס זה מיועד להכשיר את הסטודנטים לקריאה, להבנה ולכתיבה של מחקר בסגנון האקדמי המקובל בעולם (סגנון APA). במהלך הסמסטר הראשון נתמקד בהבנה וניתוח של מבנה המאמר המחקרי ובסגנון הכתיבה של כל אחד מחלקי המאמר: מבוא, שיטה, תוצאות, דיון ורשימת מקורות. הסטודנטים יכתבו פרק מבוא ופרקי תוצאות ודיון כמטלות במהלך הסמסטר. במהלך הסמסטר השני ילמדו הסטודנטים לנתח ולהעריך מערכי מחקר שונים ויבצעו מחקר כיתתי או "מיני מחקרים" אישיים אותם יסכמו במאמר מחקרי אישי או בזוגות (דו"ח ניסוי).

סטטיסטיקה למתקדמים

ד"ר מרינה גורושיט

ב. 25522107 שש"ס 2 נ"ז

ק. **מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לסטטיסטיקה, שיטות מחקר סמס' א'**

הקורס מיועד להקנות למשתתפים היכרות ומיומנויות בסיסיות בשיטות סטטיסטיות מתקדמות תוך דגש על סטטיסטיקה רב משתנית. הקורס עוסק במודלים מורכבים המיועדים לתאר עולם חברתי מורכב: רגרסיה ליניארית מרובת משתנים, מודלים של תיווך ומיתון, ניתוח גורמים. בנוסף לביצוע שיטות אלה, הקורס מלמד כיצד לדווח על תוצאות של ניתוחים אלה בדוח מחקר וכן כיצד לקרוא ולהבין מחקרים אחרים המדווחים על תוצאות המודלים הנ"ל.

סמינר מחקר – היבטים של חרדה, איכות חיים ופיזיולוגיה

ד"ר עומר הורוביץ

ש. 25533235 + 2 שש"ס 6 נ"ז

ק. **מבוא לפסיכולוגיה, מעבדה ניסויית, שיטות מחקר, פטור באנגלית**

הסמינריון יעסוק ביחסים העדינים שבין חוויית חרדה (תכונתית ומצבית) ואיכות חיים (wellbeing) לבין תפקודים פיזיולוגיים בסיסיים בטווח החיים. המחקר בקורס יתבסס על שאלונים ובחינת הקשרים בין משתנים שונים הנדונים במסגרת הסמינר לבין מדידות של תפקודים פיזיולוגיים היקפיים בסיסיים (דופק, קצב לב, מוליכות עורית וזרימת דם בעורקי הלב). במהלך הקורס יוצג הרקע התיאורטי והמעשי הנדרש לביצוע מחקר; החל מאיסוף הרקע והמידע הנדרש לביסוס המחקר וכלה במטלות הכתיבה הנאותות. כמו כן, יוצגו הכלים השונים בהם נעשה שימוש בקורס, דרך ניתוחם והצגתם באופן אקדמי.

סמינר מחקר - מצבי דחק (stress) וחוסן

פרופ' שאול קמחי

ש. 2 5533114 + 2 שש"ס 6 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מעבדה ניסויית, שיטות מחקר, דחק וחוסן פטור באנגלית

קורס זה נועד להכנה מקיפה וליווי הסטודנטים בכתיבת עבודה סמינריונית בתחום הרחב של מצבי דחק. הסמינריון מיועד להיות מחקר עצמאי (כמותני או איכותני) שייכתב כדו"ח מחקר על פי כללי הכתיבה האקדמית המקובלים (APA). במהלך הסמסטר הראשון כל סטודנט יבחר נושא לעבודה סמינריונית מחקרית. הסטודנטים יכתבו הצעת מחקר (שם העבודה, עיקרי המבוא, שיטה, רשימת מקורות). נושא העבודה יכול לכלול כל נושא שיש לו הקשר ברור לדחק: הן דחק יום-יומי והן מצבי דחק יוצאי דופן (מלחמה, אסונות וכו'). בסמסטר הראשון יתקיימו מפגשים שבועיים שבהם יציגו המשתתפים נושאים נבחרים מתחום הדחק. בתחילת סמסטר ב' יציגו המשתתפים את הצעות המחקר בפני משתתפי הסמינר (רפרט). ההצגה של הצעות המחקר וההשתתפות בשיעורים אלה הן חובה. בהמשך הסמסטר יתקיימו פגישות פרטניות להנחיית העבודה הסמינריונית.

סמינר מחקר - פנומנולוגיה של הפסיכולוגיה - להבין את האדם מבפנים

פרופ' יוחאי עתריה

ש. 2 5633208 + 2 שש"ס 6 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מעבדה ניסויית, שיטות מחקר, פטור באנגלית

סמינר זה יתמקד בהצגת המתודולוגיה הפנומנולוגית במחקר הפסיכולוגי ככזו שמאפשרת לנו לייצר תובנות עומק על האדם כחלק מהעולם. כאמור, הפסיכולוגיה מנסה להבין תהליכים מנקודת מבט אובייקטיבית - מבחנים פסיכופיזיים, שאלונים ואפילו ראיונות אינטרוספקטיביים, כולם מנסים לאמץ נקודת מבט חיצונית על האדם. בסמינר זה נתמקד בהבנת החוויה הפנימית של האדם מבפנים

- החוויה בגוף ראשון. אך המחקר הפנומנולוגי לא נעצר בנקודה זו אלא מנסה לעבור מרמת התיאור של החוויה הסובייקטיבית להגדרה של מכניזמים קוגניטיביים שונים (בנקודת הקצה מכניזמים אלו אמורים להיות בדיאלוג עם חקר מוח שממקם מכניזמים קוגניטיביים באזורים מסוימים במוח). בין היתר נבחן פתולוגיות שונות בדגש על פוסט-טראומה, דפרסונליזציה, סכיזופרניה, התנהגות של פגיעה בעצמי ועוד. מי שיבחר במחקר אמפירי מנקודת מבט פנומנולוגית יעסוק במקרה בוחן בודד.

סמינר מחקר – רגשות וויסות רגשות

ד"ר אילנה הירסטון

ש. 2 5533207 + 2 שש"ס 6 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לפסיכופיזיולוגיה, מעבדה ניסויית, שיטות מחקר, פסיכולוגיה קוגניטיבית, פטור באנגלית

בקורס זה נלמד כיצד רגשות באים לידי ביטוי ומשפיעים על התנהגות. נבחן רגשות וויסות רגשות בכמה היבטים כולל הבסיס הפיזיולוגי, ההתנהגותי, והקוגניטיבי. מטרת העבודה המעשית תהיה ללמוד על וליישם כלים הקיימים בחקר רגשות לביצוע מחקר. מטרת הסמינר היא לרכוש הבנה ויכולת לבצע מחקר בתחום חקר הרגשות.

עולמו של אדם המאובחן על ספקטרום האוטיזם

ד"ר שירי פרלמן-אבניאון

ב. 2 5633104 שש"ס 2 נ"ז

בשנות התשעים של המאה הקודמת ניכרה עלייה ניכרת בשכיחות הילדים המאובחנים על הרצף האוטיסטי, שגררה עליה תלולה בחקירה ובממצאים הנוגעים לתופעה עצמה ומאפייניה, לגורמים שלה, לאבחון ולטיפול. הקורס יתמקד בהבנת מהות האוטיזם, ובהבנת השאלות המרכזיות העומדות בלב המחקר כיום. הקורס יתבסס על הרצאות פרונטאליות, קריאה של חומר אקדמי עדכני, והגשת עבודה אקדמית עיונית בנושא. על בסיס תכניו יעניק הקורס תשתית מתודולוגית המקובלת בתחום של חקר האוטיזם

פסיכולוגיה אבנורמלית

ד"ר מירב חן

ש. 4 5533109 שש"ס 4 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה

הקורס נועד להקנות מושגי-יסוד והיכרות עם הפרעות הנפש הבולטות. במסגרת הקורס נלמד את החלוקה המקובלת של ההפרעות השונות והסימפטומים העיקריים המאפיינים כל אחת מהן, על פי ה-DSM (ספר הדיאגנוזות הפסיכיאטרי המקובל בעולם). ההפרעות תוצגנה תוך התייחסות לסימפטומים האופייניים ולמחקרים העוסקים בגורמים השונים להפרעה: ביולוגים, פסיכו-חברתיים וסביבתיים. נושאי הקורס כוללים מבוא להפרעות נפשיות, מצבי דחק ובריאות, הפרעות הסתגלות, הפרעות פוסט-טראומטיות, הפרעות חרדה, הפרעות מצב רוח, סימפטומים סומטיים והפרעות דיסוציאטיביות, הפרעות אכילה והשמנת יתר, הפרעות אישיות, סמים והתמכרויות, הפרעות בתפקוד מיני וסטיות מיניות, סכיזופרניה והפרעה פסיכוטיות, הפרעות נוירו-קוגניטיביות והפרעות אופייניות לילדים ומתבגרים.

פסיכולוגיה התפתחותית

פרופ' אורה אביעזר

ש. 5523101 + 2 שש"ס 4 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה

קורס זה עוסק בהיבטים השונים של התפתחות האדם מהיבטים רגשיים, חברתיים וקוגניטיביים. הקורס יבחן סוגיות מרכזיות שעניינן כיצד ומדוע אספקטים שונים של תפקוד האדם מתפתחים ומשתנים במהלך החיים. הקורס יפגיש את הסטודנטים עם תיאוריות התפתחותיות מרכזיות. בין השאר יסקרו בהרחבה התיאוריות של פיאז'ה וויגוצקי, קולברג, אריקסון ובלבי. התיאוריות ייבחנו מנקודות ראות שונות: ביסוס מחקרי, ביקורת מדעית וגישות אלטרנטיביות. בקורס יושם דגש על תהליכים התפתחותיים מרכזיים, יחסי הורים ילדים, ועל הקשרים בין תרבות, סוציאליזציה והתפתחות הילד.

פסיכולוגיה חברתית

ד"ר נעם קרש

ש. 5523106 + 2 שש"ס 4 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה

קורס זה מציג גישות, תיאוריות ומחקרים אשר עוסקים באופן בו החברה האנושית האמיתית, המשוערת והמדומינת שסביבנו משפיעה על מחשבותינו, רגשותינו והתנהגותנו. נושאי הקורס כוללים, בין השאר: קוגניציה חברתית, תפיסה עצמית, עמדות ושכנוע, יחסים בין אישיים, רגשות,

תהליכים קבוצתיים, התנהגות פרו- חברתית יחסים בין-קבוצתיים, מנהיגות והתנהגות אנטי- חברתית.

פסיכולוגיה חיובית: מיקוד בחיובי בחיינו

פרופ' משה זיידנר

ש. 5533244 2 שש"ס 2 נ"ז

הקורס מספק בסיס ידע רחב, תיאורטי ואמפירי, בכל הנוגע לפסיכולוגיה של האושר וכל משחויבי בחיים. נדגום נושאים נבחרים מתוך מרחב המדגם של תחום האושר והפסיכולוגיה החיובית. ראשית, נפרוס יריעה היסטורית רחבה להתפתחות התחום. לאחר מכן ניתמקד במה שעובד וחיובי בחיים, כולל רגשות, הנעות, קוגניציות ואינטראקציות חיוביות. ניגע גם במספר סוגיות חשובות בתחום, כולל חזקות האדם, זרימה, חוסן, הומור, שינויים, ובריאות.

פסיכולוגיה קוגניטיבית

ד"ר נעם קרש

ש. 5523112 2 + 2 שש"ס 4 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לפסיכופיזיולוגיה, שיטות מחקר סמסטר א'

מהי קוגניציה? איך היא נחקרת? מה ידוע ומה טרם ידוע? מטרת הקורס להפגיש את הסטודנטים עם הפסיכולוגיה הקוגניטיבית תוך הקניית ידע הקיים ובעיות המחקר עמן מתמודדים החוקרים בחפשמ פתרון לשאלות שטרם נפתרו. במהלך הקורס ינותח הקשר שבין קוגניציה להתנהגות תוך דגש על תהליכי זיכרון, תפיסה וקשב. למרות החלוקה המלאכותית לשלוש חטיבות מוקד, אין מדובר בתהליכים מבודדים אלא במערכת אחת של תהליכים שיש בתוכה קשרי גומלין. הגישה המרכזית שתוצג בקורס הינה גישת "עייבוד המידע", אם זאת אין בכך לרמז על דחייה של גישות אחרות או פסילתן. הקורס הינו קורס בסיסי וראשוני ומי שיבחר להעמיק את עולם הידע שלו בתחום צעיר ותוסס בעולם המדעי יעשה זאת בהמשך לימודיו לתואר ראשון או בתארים מתקדמים.

פסיכולוגיה של שליטה והשפעה

ד"ר נעם קרש ס. 5533104 2 שש"ס, 2 נ"ז

חוויית השליטה על הגוף ועל המציאות החיצונית ("I did X") נקראת בספרות "תחושת סוכנות" (The sense of agency). העניין המחקרי בתחום תפס תאוצה בשני העשורים האחרונים בעיקר כתוצאה מהאפשרות לחקור כיצד המיינד ממוח מייצג את ה"עצמי הגופני" ואת תוצאות הפעולה שלו. הקורס יעסוק במנגנונים וההשלכות של אותה חווית (חוסר) שליטה. אופי הקורס יהיה אינטרדיסציפלינארי וישלב פרספקטיבות מתחום הפסיכולוגיה החברתית, הקוגניטיבית, מדעי המוח והפילוסופיה של המיינד. מבין הנושאים שהקורס יעסוק בהם: מהו ה"עצמי", בחירה חופשית, תפקידה של התודעה, אחריות מוסרית, הפרעות בשליטה, חוסר אונים, תחושת חוסר בעלות על הגוף ועוד.

פסיכולוגיה תזונתית

ד"ר עומר הורוביץ

ס. 5522110 2 שש"ס, 2 נ"ז

התחום המתפתח 'פסיכיאטריה תזונתית' מציע הבטחה גדולה להבנת טווח רחב של מחלות המקושרות להפרעות מנטליות. הספרות המחקרית מציעה כי איכות הדיאטות של בני האדם קשורה לסיכון לפתח הפרעות מנטליות, כמו דיכאון וחרדה. מעבר לכך, נראה כי התערבות המשנה דיאטה יכולה למנוע ולשמש כטיפול בחלק מההפרעות המנטליות. לפיכך, הקורס יסקור את העדפות המזון בבני-אדם, המודלים הבריאותיים הקשורים בבחירת מזון, המכניזמים הפנימיים לוויסות מזון, השפעת מזון על המוח, הקשר של מרכיבי מזון לרגשות, קוגניציה והפרעות מצב רוח וגישות התערבות חדשות המבוססות על שינוי דיאטות. הקורס יתבסס על קריאת מאמרים עדכניים תוך דיון בהקשרם לנושאי הקורס השונים.

פסיכופתולוגיה במבט התפתחותי

ד"ר רויטל תמרי

ס. 5633205 2 שש"ס, 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, פסיכולוגיה אבנורמלית סמס' א'

פסיכופתולוגיה התפתחותית היא תחום מחקר חדש יחסית המגדיר פסיכופתולוגיה כתוצאה התפתחותית של הסתגלות לקויה (, 1997, strauf.,) ועוסק ביחסי הגומלין בין גורמים ביולוגיים, פסיכולוגיים וסביבתיים כמסגרת המסבירה מסלולי התפתחות נורמטיביים ופתולוגיים. בחלקו הראשון של הקורס ילמדו מודלים תאורטיים מבוססי מחקר העוסקים בזיהוי והבנה של נתיבי התפתחות שונים המנבאים הסתגלות לקויה למשל:

diatheis-stress model (Cascade model; Differential Susceptibility:

בחלקו השני של הקורס ילמדו מחקרים אשר מציעים הסבר התפתחותי אמפירי לתופעות פתולוגיות שונות כגון התנהגות אנטי-סוציאלית, דיכאון, הפרעות קשב, שימוש בסמים. יושם דגש על הבנת המתודולוגיה המחקרית ועל דיון ביישום הקליני של הממצאים.

שיטות מחקר

ד"ר מרינה גורושיט

ש. 5523102+2 2 שש"ס 6 נ"ז

ק. מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לפסיכולוגיה, השתתפות במחקרים

הקורס יציג מושגי יסוד במתודולוגיה של מחקר ובתכנון מחקר, ויסקור שיטות מחקר שונות הנהוגות בפסיכולוגיה. ייערך דיון מפורט בהיבטים פילוסופיים ופרדיגמות מעשיות במחקר חברתי, בבדיקת השערות ותיאוריות, בעיות דגימה, קביעת מערכי מחקר, מדידה ותכנון מחקרים ניסויים וכעין-ניסויים. דגש נוסף יושם על הבנה של תהליכי פיתוח ובדיקה של כלי מדידה פסיכולוגיים. במרכז הקורס עיסוק בהיבטים תאורטיים ומעשיים של מהימנות ותוקף במחקר, הערכה ומדידה ואף פרקטיקה פסיכולוגית. הקורס ילווה בתרגיל ובמהלכו הסטודנטים יתנסו בהיבטים המעשיים והיישומיים של החומר הנלמד.

שיטות התערבות לטיפול בפסיכו-טראומה

פרופ' מולי להד

ס. 5633100 2 שש"ס, 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה

קורס זה בוחן את הידע העדכני בהתערבות במצבי דחק וטראומה במבט ביקורתי ועכשווי. הקורס יסקור את החשיבה שקשורה בהבנת הטראומה הנפשית מאז סוף המאה ה-19 ועד ראשית המאה ה-21 תוך הדגשת ההיבטים התורשתיים, פיזיולוגיים, חברתיים פסיכולוגיים ומוסריים בהתבוננות והבנה של התסמונת. לאחר מכן יסקרו שיטות ההתערבות והטיפול ומידת האפקטיביות שלהן כולל הוויכוח על העיתוי המתאים לתחילת ההתערבות. חלקו השלישי של הקורס יעסוק בהדגמת מיומנויות התערבות במצבי דחק וטראומה תוך צפייה בסרטים. הדגש יהיה על היכולת להבין את התופעה ולהכיר את עקרונות הטיפול העדכני בה.

שיטות מחקר - תרגיל

גב' מזל קדוש

ש. 1-5523103 2 שש"ס, 2 נ"ז

ש. 2-5523103 2 שש"ס, 2 נ"ז

שעונים ביולוגיים והשפעתם על המטבוליזם

ד"ר רואי גוטמן

ס. 5533242 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בכרונוביולוגיה: תחום מחקר הבוחר תופעות מחזוריות ביצורים חיים ומכאן מגיע השם כרונו (זמן) -ביולוגיה (חקר היצורים החיים). תופעות מחזוריות אלו הינם הביטוי הביולוגי של התאמת בעלי חיים (וצמחים) לשינויים מחזוריים בתנאי הסביבה (לדוגמא רמות תאורה וטמפרטורה), שינויים שמקורם בסיבוב כדור הארץ סביב צירו וסביב השמש וסיבוב הירח סביב כדור הארץ. במהלך הקורס נסקור דוגמאות לריתמוסים ביולוגיים ונלמד את חשיבותם האדפטיבית לתפקוד התקין של בע"ח בכלל והאדם בפרט, נתאר את המנגנונים הפיזיולוגיים בבסיס השעון האנדוגני היממי, ונלמד את ההיבטים המטבוליים והרפואיים של שיבושים בשעון היממתי. בתחילת הקורס יתארו ריתמוסיים (מחזוריים) יומיים, על יומיים ותת יומיים, ונכיר את המנגנון המולקולרי של השעון הפנימי, כמו גם את האופן בו השעון הפנימי מסונכרן לשעון הסביבתי. בחלקו השני של הקורס יתארו נקודות השקה

בין תזונה ומטבוליזם וריתמוסים ביולוגיים, ומחלות וסימפטומים הקשורים בתפקוד לא תקין או העדר סנכרון של השעון הפנימי, לדוגמא עבודה במשמרות.

תיאוריות אישיות

ד"ר אילנה הירסטון

ש. 5513106 + 2 שש"ס 4 נ"ז

קורס זה נועד להקנות הכרות עם תיאוריות אישיות מרכזיות ומושגיהן הבסיסיים. הקורס יתחיל בתיאור של שיטות מחקר הרלוונטיות לתאוריות אישיות. לאחר מכן, תוצגנה תיאוריות אישיות מהזרמים המרכזיים, כולל הגישה הפסיכואנליטית, ההתנהגותית, הקוגניטיבית, ותאוריות המדגישות תכונות או נטיות מרכזיות. בנוסף, תוצגנה גישות עכשוויות כגון תפיסה רב-תרבותית ופמיניסטית, וגישות ממדעי המוח. התיאוריות ייבחנו מנקודות ראות שונות: מניעים להתנהגות האדם, התפתחות נורמטיבית ובלתי נורמטיבית, בסיס להתערבות טיפולית, מקור למחקרים וביקורת מדעית.

תפיסה

ד"ר הדס מרציאנו

ס. 5622101 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לפסיכופיזיולוגיה, קורסי שנה ב'

מהו הקשר בין העולם הסובב אותנו לחוויות שאנו מסווגים כ"תפיסה"? כיצד ניתן לחקור את חוויית התפיסה באופן מדעי? מה הקשר בין תהליכי תפיסה מורכבים (כמו תפיסת תנועה) למידע שעובר למוח דרך החושים? מה ניתן ללמוד מאשליות? הקורס יעסוק בהרחבה בשאלות אלה במטרה להעניק לתלמידים היכרות עם מצב המחקר בנוגע לתפיסה ובסיס למחקר ולמחשבה עצמאית בנושא. החלק הראשון של הקורס יעסוק בפסיכופיזיקה (ובמתודולוגיה וההשלכות של ענף זה) וברקע הניורולוגי. ההמשך יעסוק בתיאוריות שונות לגבי אספקטים שונים של תפיסה לאור השאלות לעיל.